Година I. Бабадагъ, петъкъ, 7 с[illegible] Брой 32.

ВѢСТНИКЪ ДОБРУДЖА

ИЗЛИЗА ПОНЕДѢЛНИКЪ, СРѢДА И ПЕТЪКЪ

ЕДИНЪ БРОЙ 10 ст.

Абонаментъ за България: 7 лв. шестмѣсечно; за странство: 14 лв. — Обявления: 15 ст. за кв. см. — Всичко що се отнася до в-ка се адресува: До дирекцията на в-къ „Добруджа“ — Бабадагъ. Ръкописи не се връщатъ назадъ.

251 Градската библиотека [illegible] 15

Ще остане ли Добруджа българска?—Тутраканъ.—Падането на Рига. — Руситѣ не искатъ да се биятъ на Македонския фронтъ.—Условията на Папата за миръ.— Арестувани руски князе.—Годишнината отъ падането на Тутраканъ —Тържествата въ Добричъ.—Училищата въ сѣверна Добруджа.—Епопеята на Приморци.

Ще остане ли Добруджа българска?

Този е въпросътъ, който вмѣсто поздравъ всѣки добруджанецъ съ видимо вълнение задава на всѣки български войникъ и офицеръ, на всѣки българинъ, идящъ отъ България. — Защо да не остане? Кой може да отнеме отъ ржцѣтѣ ни това, което сме взели съ силата на оржжието? Кой може да оспори нашитѣ исторически права надъ земята, въ която Аспарухъ тури основитѣ на първото българско царство? Кой е този, който не признава Аспаруховитѣ потомци за българи? — Никой. Историята мжчно се фалшифицира. Но още по-мжчно може да се скрие една истина, която като тежъкъ кошмаръ измжчва гузнитѣ съвѣсти на довчерашнитѣ потисници на тоя български кжтъ.

Прѣзъ 1878 г. ромънскитѣ държавници се възпротивяваха на размѣната, която руското правителство направи, като отне Долна-Басарабия отъ Ромъния, а й даде съвсѣмъ чужда за нея българска провинция. Възпротивиха се тогава ромънскитѣ държавници, защото познаваха духа на българина, защото знаеха, че рано или късно трѣбва да изгубятъ земята, която имъ подаряваха.

Но нѣма нужда да се ровимъ въ миналото. Тръгнемъ ли отъ Добричъ до Тулча на дължъ и на ширъ отъ Дунавъ до морето, оставаме очудени отъ чисто българския характеръ на села и градове. Българското население прѣвишава по численость, по култура и стопанска мощь всички други народности. Неговото влияние е било толкова силно, че, въпрѣки прѣслѣдването на българския езикъ, другитѣ народности сж намирали за необходимо да знаятъ български. Въ селата и дори въ градоветѣ българското население живѣе въ съвсѣмъ отдѣлни махали и пази вѣковнитѣ си традиции. Има села, като Фрикацей, Башкьой, Касапкьой, Камена, Чамурлий, Сарж-юртъ, Бейдутъ и много други, въ които нѣма нито една ромъска кжща, а тамъ, дѣто има ромъни, тѣ сж пришълци—колонисти, на които е раздавано безплатно или срѣщу малки дългосрочни изплащания земя, отнета отъ мѣстнитѣ българи и турци. Колониститѣ едва се одържатъ отъ претопяване срѣдъ българското население. Ако не бѣше тая война, слѣдъ нѣколко десетилѣтия щѣхме да имаме побългарени ромъни, а не поромънчени българи. Добруджанскиятъ българинъ мжчно може да се асимилира отъ малокултурнитѣ пришълци.

Прѣди войната тукъ имало нѣкакво подземно бучение, което не слѣдъ дълго щѣше да се прѣвърне въ вулканъ, защото мжчно се понася безправието и потисническия режимъ на една нация, която не е имала самостоятелно историческо минало и политическата сждба на която е зависѣла отъ благоволението на българскитѣ царе.

Ромънитѣ, страхливитѣ и развратени потомци на Траяна, не можеха да търпятъ мощния и организаторски духъ на Аспаруховитѣ потомци, които отъ 1300 години държатъ Балканитѣ въ ржцѣтѣ си. Знаеха тѣ това и, забравили въ уплахата си фалша и лъжата, съ които искаха да дадатъ ромънски ликъ на Добруджа, въ надвечерието на войната отвлѣкоха бащитѣ, чиноветѣ и братята на тия, които бѣха повикани защитятъ „отечеството“ отъ враговетѣ. Ако Добруджа бѣше бащино наслѣдство на ромънитѣ и ако тѣ бѣха тукъ най-многочисленият елементъ, каква нужда имаше да се отвличатъ като плѣнници и заложници толкова хиляди българи, да бждатъ подлагани на мжки и изтезания? Това за сетенъ пжть не показа ли прѣдъ свѣта, че Добруджа е чисто българска страна и че трѣбва да бжде присъединена къмъ България? Сами ромънитѣ не отрекоха ли се отъ тая нещастна страна, като я ограбиха, опустошиха и обезлюдиха?

Сега, когато ни питатъ, дали Добруджа нѣма да остане пакъ въ ромънски ржцѣ, ние съ възмущение трѣбва да викнемъ: Не! не и не! Трѣбва да се боримъ и ще се боримъ съ факти въ ржцѣ и съ силата на оржжието си, да не се връща вече никога тукъ омразното ромънско владичество. Ще се [illegible] за присъединяването на Добруджа къмъ България и нека бждемъ увѣрени, че ние ще побѣдимъ, защото правото, истината и силата сж на наша страна. Нека се знае, че всѣки—безразлично приятель или врагъ — който съдѣйствува или дѣйствува за възвръщането на ромънския режимъ въ Добруджа, ще си спечели вѣчната непримирима и вѣчното проклятие на българския народъ. Нека се знае, че тоя български кжтъ не може да става размѣнна монета за задоволяване икономически или други егоистични интереси на тая или оная държава, защото Добруджа е плътъ отъ плътьта и кръвь отъ кръвьта на България. Който би се осмѣлилъ да извърши подобно светотатство, ще бжде най-голѣмиятъ нашъ врагъ и като врагъ ще бжде третиранъ отъ българския народъ.

Добруджа трѣбва да остане и ще остане нераздѣлна часть отъ цѣлокупна и обединена България. Това го иска освободеното добруджанско население. Това го иска и цѣлиятъ български народъ, който изпрати своитѣ юначни и доблестни синове на бойнитѣ полета не да завоюватъ, а да освобождаватъ поробенитѣ земи на своитѣ велики прадѣди. Храброто българско войнство, което стои днесъ като желѣзна стѣна при устията на Дунавъ, не ще се върне по домоветѣ си до тогава, до като тоя хубавъ български кжтъ не бжде неразривно свързанъ съ общото българско отечество.

Тутраканъ.

... единъ малъкъ отрядъ (detachement) прѣзе на 6 и 7 септември остарѣлитѣ крѣпости Тутраканъ и Силистра съ щурмъ и затвори най-важнитѣ нападателни порти на Ромъния къмъ България“.

Вѣстникъ „Добруджа Боте“, който излиза подъ контрола на етапното управление въ Кюстенджа, въ брой 239 отъ 28 VIII т. г. е написалъ редоватѣ, поставени като мото на настоящата ни статия. Трѣбва да признаемъ, че тѣзи редове направиха особено лошо впечатление въ срѣдата на българската армия. Вѣрваме, че тѣ сж направили същото впечатление и въ срѣдата на германцитѣ, които участвуваха при завладѣването на Тутраканъ. На насъ лично тѣзи редове подѣйствуваха като нечиста отрова, вѣроятно, защото сме излишно голѣми поклонници на моряла въ германската мисъль. Ние отблизу познаваме дѣйствията на 3-а българска армия около Тутраканъ и считаме за свой дългъ да протестираме противъ подобни повърхностни и невѣрни мнѣния, които, споредъ насъ, сж рожба или на крайна недобросъвѣстность или на прѣстжпно невѣжество. Знаемъ, че недобросъвѣстността е свойствена на хората, обаче, никога, подчъртаваме, никога не допущаме, че е възможно въ срѣдата на нашитѣ съюзници да се намѣри авторъ, способенъ да лансира подобна несъсточителна и невѣрна мисъль. Авторътъ на статията на в. „Добруджа Боте“ казва, че нѣкакъвъ си малъкъ отрядъ билъ завладѣлъ остарѣлитѣ крѣпости Тутраканъ и Силистра. Отъ какъвъ източникъ авторътъ е черпилъ тия свѣдѣния, той самъ знае, и ние нѣма да се вмѣсваме въ авторската му дѣйность, обаче, длъжни сме да дадемъ нѣкой и други свѣдѣния, черпени отъ дѣйствителността, като участници въ операцията за завладѣването на прѣдмостната крѣпость Тутраканъ. Отъ изложенитѣ по-долу свѣдѣния читателитъ ще си състави понятие, до колко сж остарѣли тутраканскитѣ укрѣпления и до колко е билъ малъкъ отряда който е прѣвзелъ сжщитѣ укрѣпления.

Тутраканъ е разположенъ на дѣсния брѣгъ на р. Дунавъ. Мѣстностьта около него е прѣсѣчена и крайно удобна за упорита отбрана. Неговото стратегическо значение произхожда отъ географическото му мѣстоположение. Той отстои на 50 к.м. отъ Букурещъ, на 60 к.м. отъ Русе и на 50 к.м. отъ желѣзопътната линия Русе-Варна. Значението на Тутраканъ се е оправдавало отъ ромънскитѣ правителствени сфери. Въ това отношение тѣ заслужаватъ похвала. Като ржководна нишка въ ромънската политика въ продължение на послѣднитѣ тридесеть години е било завладѣването на Тутраканъ и Силистра. И дѣйствително въ 1913 год. Ромъния реализира тая си политика. Отъ м. юлий 1913 г. до септември 1915 г. ромънитѣ употрѣбиха разумни и планомѣрни усилия, за да създадатъ отъ Тутраканъ една модерна рѣчна крѣпость, която да съотвѣтствува на важностьта на пункта или, както послѣдния е нареченъ отъ автора на статията на в. „Добруджа Боте“ „важна нападателна врата на Ромъния къмъ България“. По дѣсния брѣгъ на Дунава, южно отъ Тутраканъ, ромънитѣ заровиха много милиони и създадоха отъ Тутраканъ напълно завършена прѣдмостова крѣпость. Тукъ не липсваха бетонни съоржения, мощна и силна артилерия, плюсъ инженерни съоржения по послѣднята дума на фортификацията. Отбраната на Тутраканъ бѣ организирана въ 3 линии. Главната отбранителна линия, съ обща дължина около 30 к.м., минава покрай селата: Старо-село, Дайдъръ, Антимово и Саржьолъ, опирайки фланговетѣ си на Дунава, при селата Българско-Косуй и Колимокъ. Тази линия се състои отъ 15 форта, строени слѣдъ 1913 г. слѣдователно не сж остарѣли, както ги счита сътрудникътъ на „Добруджа Боте“; всички сж свързани помежду си съ дълбоки пѣхотни и артилерийски окопи, а прѣдъ тѣхъ имаше непрѣкъсната телена мрѣжа, въчи ями и засѣки. Втората отбранителна линия върви срѣдно 2 км. задъ главната, а третата опасва южната окрайнина на тутраканския лѣсъ.

Освѣнъ главната позиция, за организацията на която казахме само нѣколко думи, имаше още и редъ прѣдни позиции около селата: Тюркъ-Смилъ, Бѣново, Денизлеръ, Бѣлица и пр. — всички заблаговрѣменно подготвени отъ ромънитѣ слѣдъ 1913 год.

Такава е била мертвата сила на прѣдмостовата крѣпость Тутраканъ, когато Ромъния обяви война на Австрия и България. Къмъ тази сила като се притури и живата сила на крѣпостьта, състояща се отъ 40000 гарнизонъ, лесно е човѣкъ да си състави понятие за истинската стойность на остарѣлитѣ тутракански укрѣпления“. Това е било положението на Тутраканъ въ надвечерието на военните дѣйствия. Не е безъ интересно да споменемъ мнението, изказано прѣдъ насъ отъ нѣколко отлични германски офицери, имената на които държимъ на разположение. Тѣзи офицери посѣтиха Тутраканъ веднага слѣдъ прѣвземането му и казаха, че това е една модерна прѣдмостова крѣпость въ пълната смисъль на думата и че само българската пѣхота е способна за 36 часа, безъ достатъчна арти-

рийска подготовка, да завладява подобни силно укрѣпени линии.

Но не е само това. Даже и ромънскиятъ генераленъ щабъ е прѣцѣнявалъ тутраканския „четъ де лопъ“ по достойство и е считалъ, че 40000 гарнизонъ е способенъ да задържи въ ржцѣтѣ си Тутраканъ срѣщу ударитѣ на една 120,000 българска армия въ продължение на три мѣсеца. Тази прѣцѣнка на Ромънския генераленъ щабъ на насъ е съобщена на 8 септември 1916 год. отъ полковникъ Рашкапувъ, бригаденъ генералъ, който е билъ началникъ на оперативното отдѣление прѣди войната, плѣненъ въ Тутраканъ.

Гакова значение се е отдавало на Тутраканъ отъ ромънска страна.

Значението на Тутраканъ за насъ българитѣ се заключава въ неговото флангово положение, относително операцитѣ ни въ Добруджа и близостьта му до Букурещъ, отдѣто винаги можеха да пристигатъ ромънски подкрѣпления срѣщу нашата армия. Вѣроятно по тия съображения висшето командуване е рѣшило съ по-голѣмата часть отъ 3-а армия да завладѣе Тутраканъ, послѣ Силистра и слѣдъ това вече да настжпи противъ армията на руския генералъ Зайнчковски. По силата на това рѣшение ¾ отъ 3 армия настжпиха направо къмъ Тутраканъ и започнаха на 3-й септември боевете за завладѣването му. На 3 и 4 септември се води борба за прѣднитѣ позиции, а на 5 ий септември се започна атаката на главната отбранителна линия. На 5 й септември и на 5-й срѣщу 6-й борбата бѣше извънредно ожесточена и отъ двѣтѣ страни; на 6-й сутринята боятъ достигна до максимума на своето развитие и сѫщия день къмъ 4 часа слѣдъ пладне усилието на борбата наклони вѣзнитѣ въ наша полза. Както прѣдпозиционната мѣстность, тъй и въ главната отбранителна линия и нейния тилъ, всичкото пространство бѣ затрупано съ тѣлата на загинали герои.

Отъ наша страна излѣзоха отъ строи ранени и убити повече отъ 8000 души. Отъ ромънска страна убититѣ и ранените бѣха несравнено повече.

Резултатътъ жестокитѣ боеве на 5 и 6-й септември е слѣдния: 28000 здрави нераненн плѣнници ромъни отъ които 450 офицери, 150 оржлия, 2 знамена и извънредно много материали. Голѣмото число плѣнници и многото оржлия, взети като трофеи, нагледно опровергаватъ мнѣнието на писача на в. „Добруджа Боте“ че „единъ малъкъ отрядъ прѣзелъ на 6 й септември остарѣлата крѣпость Тутраканъ“. Тутраканъ е гробницата на Ромъния. Тукъ българскитѣ войски погребаха ромънската подлость отъ 1913 год. и безчестието на чокойтѣ отъ 1916 год.

Остра е болката, която причинява всѣко неоснователно мнѣние, изказано съ или безъ умисъль, отъ съюзника писатель. Въ редоветѣ на българ. армия и българ. народъ, които направиха толкова усилия и дадоха толкова жертви въ сегашната война, никой никога не е допускалъ, че въ единъ вѣстникъ, издаванъ на българска земя, ще бждатъ изказани такива целѣни мисли и прѣдизвикателни думи. За насъ е мжчно да прѣдположимъ, че въ този вѣстникъ е допустнатъ като сътрудникъ човѣкъ, който може да бжде толкова невѣжествен по събитията, станали въ Добруджа. Остава ни, слѣдователно, да допустнемъ, че всичко е направено умишлено отъ анонимния авторъ.

Каква е цѣлта на всичко това?

Да се унижи българската военна честь ли? Нѣтова е не възможно. Тази честь стои много високо надъ подобни мънички и жалки домогвания, за да бжде достигната.

Да се прѣдизвика българското общество ли? Това отчасти се постига, но никой отъ неговитѣ членове за ради невѣжеството на единъ авторъ нѣма да каже обидни думи за синоветѣ на нашата съюзница. Защо тогава се наранява съ непростително лекомислие българската душа? Защо трѣбва да се омаловожава днесъ, чрѣзъ нъло игнориране на истината, блѣстящата наша побѣда при Тутраканъ, която бѣ отпразднувана много по шумно въ столицата на нашитѣ съюзници, отколкото въ нашата?

Нима не е съвѣстно на автора на статията да забравя жертвитѣ подъ Тутраканъ, гдѣто паднаха толкова хиляди български синове? Какви чувства ще възбудятъ тѣзи нѣколко лѣкомисленли реда въ душитѣ на юнацитѣ отъ 1-а и 4-а дивизии, които и днесъ се биятъ за общитѣ съюзни интереси?

Нѣе, българитѣ, смѣтаме Тутраканската побѣда за една отъ най-блѣстящитѣ звѣзди на българското небе и единъ свещенъ спомень за храбростьта на българския войнъ. Когато на българското сърдце се заговори за Тутраканъ, то силно затуптява, сълзи изпълватъ нашитѣ очи и сияйна усмивка заиграва на нашитѣ уста. Тутраканъ е нашиятъ Ерусалимъ, е нашата Голгота. Тукъ се прояви мощьта на българската душа, силата на българската военна мисъль.

И при все туй намѣра се още единъ Вендель да посегне върху най-тънката струна на наранената българска душа и да хвърли нетно върху блѣстящата ни звѣзда, създадена съ толкова жертви и усилия изъ тутраканскитѣ долини, поляни и лѣсове! За насъ всичко това е необяснимо.

Участникъ.

ЗЛОБИ НА ДЕНЯ

Таке Ионеску и Венизелосъ.

Тръгвайки за новата ромънска столица Херсонъ, знаменитиятъ ромънски държавникъ Таке Ионеску билъ отправилъ до своя приятелъ Венизелосъ слѣдната телеграма:

„Когато ти се връщашъ въ Гърция, азъ трѣбва да напустна Ромъния. Утѣшавамъ се, обаче, че азъ оставямъ Ромъния въ същото положение, въ каквото ти заварвашъ Гърция. Нашата садба е винаги еднаква.

Таке Ионеску“.

Венизелосъ отговорилъ:

„Драги ми приятелю, послушай ме: по мжчно е да се възвърнешъ, отколкото да се раздѣлишъ. Върви съ здраве по твоя мжченически пжть. И не бжди недоволенъ: твоето положение въ Херсонъ не се различава отъ моето въ Атина. Нашето щастие всѣкога е общо.

Венизелосъ“.

Изъ „Gazeta Bucureştilor“

Военни новини.

Македонски фронтъ. 4/IX. По цѣлия фронтъ боятъ дѣйность отслабна и се изрази само въ слаб обезпокоителенъ огънь на разни мѣста отъ фронта. При с. Рашани, сѣверно отъ Струмица, едно французко разузнавателно отдѣление бѣше отишло съ бомби. По сѣверните склонове на Кршаклапанина при Дова-тене успѣшни за насъ разузнавателни действия.

5 IX. На разни мѣста отъ фронта слабъ артилерийски огънь, малко по оживенъ само южно отъ Дойранъ. По западния брѣгъ на Преспанското езеро германски части проникнаха въ непріятелскитѣ окопи и докараха плѣнници руси. Край Долна Струма патрул на дѣйность.

Ромънски фронтъ. 4/IX. По Тулча непріятелски артилерийски огънь. При Исакча пушечна прѣстрѣлка и отдѣлни изстрѣли.

5 IX. При Тулча и западно отъ Исакча, отдѣлни артилерийски изстрѣли.

Английски фронтъ. 7 IX. Въ Фландрия артилерийската боева дѣйность остана силна, особено между гората Хулдхулстеръ и канала Иперъ-Коминъ. На разсъмване по шосетата, водящи отъ Иперъ за Цьолъ англичанитѣ атакуваха два пжти нашитѣ линии съ голѣми сили. И двѣтѣ атаки бѣха отбити чрѣзъ артилерийски огънь и ржкопашенъ бой.

Руски фронтъ. Прѣдъ фронта на 8-а армия руситѣ продължаватъ своето отстжпление къмъ сѣверъ и сѣверо-истокъ. Въ Дюна непріятельтъ опразни своитѣ силни позиции чакъ до Фридрихъ-Щатъ. Въ своето бързо напрѣдване до сега може да се констатира за плѣняване на 120 офицера, 7505 войника, 180 оржлия, 200 картечници, нѣколко бронирани автомобила и извънредно голѣмо количество нѣкакъвъ видъ воененъ материялъ.

5/IX. Нашитѣ операции изтокъ отъ Рига се развиха по пататъкъ, така както бѣха прѣдвидени. Взехме Дюнамюнде. Въ наши ржцѣ паднаха най-тежки неповрѣдени брѣгови оржлия (до 30·5 см. калибъръ). Сѣверо-източно отъ Дюна достигнахме до източното море. Часть отъ рѣката Аа, минаваща прѣзъ Лифландия биде прѣмината. Южно отъ рѣката бидоха прогонени държащи се още руски ариергарди. Противника продължава да отстжпва къмъ сѣверо-истокъ.

Падането на Рига. Слѣдъ двудневенъ бой 8-та армия подъ, водителството на Генералъ отъ пѣхотата фонъ Хутеръ вчера завзе отъ западъ и юго-истокъ града Рига, който на много мѣста горѣше. Нашитѣ калени въ борбата войскови части прѣодоляха навсѣкждѣ както руското съпротивление, така сжщо въ своето безспирно настжпление и всички прѣпятствия отъ гори и блата. Въ своето бързо отстжпление руситѣ опразниха обширното пространство прѣдъ мостовото укрѣпление, западно отъ Дюна и Рига; нашитѣ дивизии стоятъ прѣдъ устието на Дюна. Гъсти безпорядъчни войскови части отстжпватъ въ денонощни маршове по всичкитѣ пжтища отъ Рига на сѣверо-истокъ. Южно отъ голѣмото шосе за Венденъ по двѣтѣ страни на потока Аа Ягелъ се хвърлиха въ отчаяна кровопролитна атака срѣщу нашитѣ части, за да прикриятъ отстжплението на 12-а армия. Въ ожесточенъ бой тѣ бидоха разбити, голѣмото шосе на много мѣста е прѣминато отъ нашитѣ дивизии; нѣколко хиляди руси съ плѣнени повече отъ 150 оржлия и многобройни количества военни материали съ взети плячка. Боя при Рига е една нова славна побѣда за германската армия.

Изъ чужбина

(Съобщения на В. Т. А.)

Гръцкиятъ краль опровергава. Берлинъ. Швейцарската агенция обнародва една телеграма на адютанта на краль Константина, съдържаща слѣдната декларация: Изложението на сегашното гръцко министерство досежно слѣдваната отъ Гърция политика прѣзъ врѣме на войната, ни показва, че по редъ важни точки, главно относно моитѣ отношения и прѣзъ двата кабинета на Венизелоса и относно поведението, което съблюдавахъ въ външната политика на Кралството, истината е силно прѣиначена. За мое голѣмо съжаление слѣдамъ се принуденъ да опровергая изрично това.

Кор Хр. С-й въ.

(Е. Джумая)

Епопеята на приморци.

(отъ дневникъ).

IV.

Положението на днешния день бѣ обезпокоително. Отбранителнитѣ ни части оставаха въ сжщата си малочисленость. Противникътъ бѣ още силенъ.

Положението се чувствуваше отъ цѣлата отбрана. Всѣкой употрѣбяваше върховни усилия да допринесе според силитѣ си нѣщо за засилване на отбраната. Всички работиха прѣзъ цѣлата нощь. Патрулитѣ най-грижливо разузнаваха.

На разсъмване получи се заповѣдь за настжпване по посока на с. Гелинджикъ. Въ 4 часа прѣдъ пладне частитѣ отъ дѣсния участъкъ подъ прикритието на силна патрулна верига настжпиха въ пълна тишина. Първа дружина бѣ въ първата линия.

Слѣдъ внимателно разузнаване се откри, че противникътъ слѣдъ полунощь отстжпилъ въ сѣверна и сѣверо-източна посока, като оставилъ слаби прикриващи части. Отъ разпита на ранените се установи, че противника вчера, особено въ нощенния бой е прѣтърпилъ грамадни загуби. Упоритата защита е поразила настъпателния му духъ. Въпрѣки позавидующето грамадно числено прѣвъзходство, противникътъ рѣшилъ да се оттегли прѣзъ нощьта, за да се уреди, организира и за да повдигне отпадналия си духъ.

Ротитѣ продължиха настжплението си въ строй подъ артилерийски огънь. Оставенитѣ слаби части бѣха отхвърлени отъ патрулната ни верига. Ротитѣ отъ прѣдната линия навлѣзоха въ с. Гелинджикъ, излѣзоха на източната му окрайна и подъ най-силенъ артилерийски огънь завиха съ дѣсното рамо, като се спрѣха на могилитѣ сѣверо-източно отъ селото.

Въ сжщото врѣме къмъ южната окрайна на село Гелинджикъ се показа патрулната верига на... дружина, която въ 3 часа прѣдъ пладне настжпила съ цѣль да атакува противника въ с. Гелинджикъ. Ротитѣ отъ тия дружини заеха могилитѣ сѣверно отъ с. Гелинджикъ.

Ротитѣ отъ... дружина останаха въ селото.

Истовно бѣ настжпила и се установила на сжщата линия друга дружина, която имала 2 роти въ бойна часть и 2 въ подкрѣпа.

По цѣлия фронтъ на Добруджанската позиция се откри силенъ артилерийски огънь. Противника разполагаше съ силна артилерия. Адски екотъ и ужасни трѣсъци оглушаваха цѣлата околность. Високи гейзери отъ прѣсть и димъ се изтичаха и заливаха храбритѣ защитници на позата Слимница. За насъ огъня утихваше за да започне съ още по-голѣма ярость и грѣмъ. Сякашъ тогъзи бѣше вѣлнующе се море, разсвирѣпѣло отъ неукротима буря.

Нищо нѣма да забрави тоя адски огънь и какъ нашитѣ деветарски мжжествено отвръщаха съ огънь и участвуваха въ непосилната борба. Оглушени, почернѣли отъ урганския артилерийски огънь, нашитѣ артилеристи работѣха открито около оржлията си съ безподобна самоотверженость.

Прѣзъ деня отъ събранитѣ свѣдѣния се узнаха, че противникътъ е отправилъ части въ помощь на тия, насочени противъ казалерийската дивизия и гр. Силистра. Обяснима е свирѣпата канонада на противника. Съ нея той демонстрира, за да задържи настжплението ни и замаскира обезсилването си.

Прѣзъ нощьта се изпратиха разузнавателни патрули.

Слѣдъ 3 дневни упорити боеве Приморци се отдъхнаха на позицията, глождѣйки сухия си хлѣбъ. Това сж тихитѣ герои, скромнитѣ титани, които зачудиха свѣта съ епичното си дѣло. Надарени съ желѣзно здраве, скромни, трѣзви, безпрегенциозни, добродушни, милосърдни приморци се биха съ чудовенъ стихиенъ устрѣмъ при настжплението и съ безподобна непоколебима упоритость при отбраната. На всѣкждѣ тѣ проявиха безогледна храбрость и себеотрицание. Рогата, патрула и отдѣлния войникъ на всѣкждѣ ни даде чудовни подвизи на изобилна извънредна героизъмъ, самоотверженость и безподобно търпѣние.

Върститѣ и блѣскави победи зачудиха свѣта и прѣдизвикаха буря отъ радость и възхищения.

Цѣлия съюзнически печатъ писа за войнитѣ: „Той реализира нашия своитъ мезализъмъ, съ страстна любовь е привързанъ къмъ идеята за своето обединение. Неговата мощь и неговата жизнеспособность блѣсна по единъ внушителенъ начинъ въ войнитѣ, които той води за своето обединение“.

Признание е отправено къмъ нашия войнъ отъ стихъ на блѣжкиния ни народенъ пѣвецъ Ив. Вазовъ:

Добъръ и великодушенъ
Въ затишието, въ мирътъ,
Или вулканъ отпущенъ
На биткатѣ, въ шумътъ.

(Край).

Значението за падането на Рига. Виена. Вѣстниците поздравяватъ завземането на Рига като ново блѣскаво доказателство за несломностьта на Германия и съюзниците ѝ. Падането на Рига е отъ една страна голѣмъ успѣхъ съ стратегическо, економическо и политическо значение, а отъ друга страна—тежъкъ ударъ, нанесенъ на руситѣ и горчиво разочарование за западнитѣ сили, които хранѣха надежда, че тѣхното общо настъпление ще наддѣлѣе надъ централнитѣ сили.

Берлинъ. Вѣстницитѣ изказватъ голѣмото си задоволство отъ завземането на Рига, германския центъръ въ Русия. Това съставлява не само успѣхъ отъ военна, но и отъ национална гледна точка. „Локаланцайгеръ“ казва: Балтийската столица на Двина е освободена и правото на нейнитѣ жители да разполагатъ сами съ участьта си е отново обезпечено.

Руситѣ на македонския фронтъ не искатъ да се биятъ. Берлинъ. Извѣстяватъ слѣдното за отнасянето рускитѣ войски въ Македония: Втората Басарабска дивизия, оттеглена отначало отъ фронта, вслѣдствие липса на довѣрие въ нея, получила по-късно заповѣдь да се върне на фронта, но тя отказала да се подчини като заявила, че не желае да служи на завоевателитѣ цѣли на Съглашението и поискала да бѫде тутакси изпратена въ Русия. Тогава генералъ Сарай отишелъ въ щаба на дивизията и се съвѣщавалъ съ офицеритѣ. Слѣдъ това той заявилъ на войскитѣ, че Керенски въвелъ отново смъртното наказание и че въ случай на неподчинение тѣ щѣли да бѫдатъ застрѣляни отъ черни французски войници, нѣщо което упражнило желания ефектъ. Сега руситѣ сж на първата линия. Задъ тѣхъ сж поставени французски картечници и орждия. Освѣнъ това черни войници упражняватъ надзоръ върху руситѣ въ селата задъ фронта. Храната на руситѣ е много по малко отъ тази на французитѣ.

Условията на Папата за миръ. Амстердамъ. Споредъ „Ханденсблатъ“, вашингтонскиятъ кореспондентъ на „Дейли Нюсъ“ се научава слѣдното: Увѣряватъ, че идущата пота на папата ще съдържа слѣднитѣ предложения: възстановяване независимостьта на Белгия; Германия ще получи една база въ Антверсъ; Лотарингия ще остане автономна и Германия ще запази Елзасъ; Триестъ ще стане свободно пристанище; Балканскиятъ въпросъ ще бѫде уреденъ на мирната конференция.

Исканията на съвѣта на работницитѣ. Берлинъ. Споредъ „Морнингъ постъ“ Петроградскиятъ съвѣтъ поискалъ уволнението на Корнилова и рѣшилъ съ едно болшинство отъ $^2/_3$ отъ членове да иска спирането на всѣкакви настъпателни дѣйствия на руската армия.

Подводната война. Берлинъ (официална). Въ сѣвернитѣ забранени зони нашитѣ подводници потопиха още 30000 тона. Между потопенитѣ параходи сж и английскиятъ въоруженъ параходъ „Хлейвърли“, натоваренъ съ 6000 тона въглища за Генуа, както и 3 охранявани парахода, 2 отъ които бѣха въоружени, а третиятъ бѣше параходъ за прѣнасяне на петролъ съ най-малко 4000 тона вмѣстимость.

Български офицери въ Будапеща. Будапеща. Една делегация отъ български офицери пристигна тукъ за да се съвѣщава съ комисията за подпомагане на Българския червенъ кръстъ.

Гърция кабинетъ подъ сждъ. Парижъ. На агенцията „Хавасъ“ съобщаватъ отъ Атина: Камарата рѣши да заведе държавенъ процесъ противъ кабинета Скулудисъ и отказа да прѣслѣдва кабинетитѣ Ламбросъ и Зографосъ.

Арестувани князе въ Русия. Петроградъ. Съобщение на петроградската телеграфна агенция. Вѣстницитѣ съобщаватъ, че въ свръзка съ откритото въ Москва контра-революционно създаляние правителството запрѣдало да се арестуватъ въ домоветѣ имъ великитѣ князе Михаилъ Александровичъ и Павелъ Александровичъ.

Обединението на Черна Гора съ Сърбия. Берлинъ. Сръбското бюро на печата въ Корфу, съобщава че черногорцитѣ въ Солунъ и на фронта се присъединили къмъ движението, имащо за цѣль обединението на Черна-гора съ Сърбия.

Годишнината отъ падането на Тутраканъ.

Столичнитѣ вѣстници обнародватъ слѣдния позивъ:

Врѣмето лети. Все повече дни ни отдѣлятъ отъ голѣмитѣ ни побѣди въ настоящата война и по малко остават до нови побѣди. На 6 септември се навършва цѣла година отъ голѣмата побѣда при Тутраканъ. Силната крѣпость, която ромънитѣ бѣха подготвили за изходъ при настъплението имъ срѣщу България, бѣ прѣвзета съ открита сила, за 36 часа като въ ржцѣтѣ на побѣдителитѣ паднаха 28,000 плѣнници, 150 орждия и много военни материали. Едвамъ нѣколко дни слѣдъ намѣсата ѝ въ войната Ромъния получи този страшенъ ударъ, който разбърка окончателно плановетѣ ѝ. Прѣвземането на Тутраканъ бѣ началото на катастрофата, която последва Ромъния въ кратко врѣме. Прѣславци и Софийци, макаръ и съ скъпи жертви, ни дадоха пълно удовлетворение за огорчението отъ 1913 година.

Осемь хиляди български юнаци паднаха за тази побѣда, за това удовлетворение! На 6 септември е годишнината на загиналитѣ прѣдъ Тутраканъ. Величаейки славата отъ този день и цѣнейки паметьта на героитѣ, съ сърца изпълнени отъ тъга и радость, цѣла България, цѣлокупнятъ български народъ, трѣбва въ този паметенъ день да се отдѣли отъ ежедневното въ живота и отдаде нуждната дань на почитъ къмъ заслужилитѣ. Гражданство, учителство, командантства изъ вятрѣшностьта трѣбва да поематъ грижата, при възможно най-пълна тържественость, да се ознаменува празднеството на 6 септември. Нека ученицитѣ, красота и душа на всѣко народно тържество, бѫдатъ свободни този день отъ занятия, да възвеличатъ съ чиста душа подвизитѣ на своитѣ бащи и братя. Сказки, рѣчи и народни забави да проглушатъ на длъжъ и на ширъ България; музики и пѣсни весело да екнатъ и звука отъ всичкото веселие ще подематъ нашитѣ родни Балкани и ще прѣпратятъ на сѣверъ и на югъ до непобѣдимитѣ наши борци, които днесъ сж на стража тамъ далечъ заради насъ. Нека този паметенъ день бѫде единъ хубавъ поводъ, за да покажемъ на героитѣ ни, че ако тѣ знаятъ да побѣждаватъ, то ние, останалитѣ тукъ, умѣемъ да величаемъ тѣхнитѣ побѣди. 6 септември не е само день за Тутраканъ: той е символъ на побѣдитѣ на храбрата ни сѣверна армия при Добричъ, Кобадинъ, Кочмаръ и изъ цѣла Добруджа; той е день и за героитѣ при Черна, Добро-поле, Битоля и Дойранъ.

Нека отдадемъ слава и почитъ спрѣмо храброто ни воинство. Нека заслужено почетемъ падналитѣ герои. Празднувайте 6 септември.

Хроника

Народъ и Армия. — Къмъ края на този мѣсецъ ще излезе първата книжка отъ II година на сп. „Народъ и Армия“. Тѣзи книжки ще бѫде посветена на генералъ-лейтенантъ Колевъ. Списанието ще излиза мѣсечно при извѣстната си програма въ размѣръ 3 до 4 печатни коли. Поканени сж за сътрудници най-добритѣ писатели военни и граждански.

Панахида въ Бабадагъ за падналитѣ при Тутраканъ. Въ присъствието на много военни и граждани, вчера се отслужи панахида за падналитѣ прѣди една година при Тутраканъ,—„вратата на Добруджа“, както каза армейскиятъ свещеникъ въ своята рѣчь по тоя случай, прѣзъ която влизали нашитѣ войски въ старинната българска земя Добруджа, дѣто се е подавзалъ първиятъ основатель на Българското Царство Аспарухъ.

Послѣ панахидата положиха се вѣнци на четиритѣ гроба на паднали офицери и войници, които сж погребани въ черковния дворъ. И тукъ армейскиятъ свещеникъ държа една подходяща за случая рѣчь.

Тържествата въ Добричъ. Нашиятъ специаленъ кореспондентъ ни телеграфира:

Годишнината отъ освобождението на Добричъ бѣ отпраздувана при небивало стечение на народъ изъ цѣла България. Сутринята, слѣдъ божествената литургия, гражданството образува импозантно шествие, дѣржащо километъръ и половина, начело съ учащата се младежь, гоститѣ, между които Н. В. П. Варненско-Прѣславския митрополитъ Симеонъ, генералитѣ Перпиклийски и фонъ Унгеръ и прѣдставителитѣ на войсковитѣ части, участвували въ освобождението на града. Добричъ за прѣвъ пътъ отъ съществуването си получи такъвъ тържественъ видъ. Всичко бѣ на кракъ, за да изпълни своя свещенъ дългъ: да почете паметьта на освободителитѣ си.

Шествието се отправи за военнитѣ гробища, дѣто почиватъ незабравимитѣ герои, които сложиха кости за свободата на Добричъ. Тукъ се отслужи панахида и се държаха рѣчи отъ г. Ц. Хаджиевъ и капитанъ Агански. Първиятъ въ свита, цвѣтиста и твърдѣ съдържателна рѣчь, спаса заробването, робския животъ и освобождението на града. Вторията въ сладкодумна и увлѣкателна рѣчь живо обрисува събитията по освобождението. Единъ войникъ, прѣдставитель на 8-й полкъ, и една ученичка декламираха трогателни стихове. Слѣдъ туй въ специално приготвенъ аналой се отслужи благодарственъ молебенъ.

На обѣдъ бѣ даденъ голѣмъ банкетъ, на който говорѣха кметътъ Момовъ, прѣдседателътъ на дружеството на Свободата Табаковъ, генералъ Перпиклийски отъ името на 3 а Армия, генералъ фонъ Унгеръ отъ името на фелдмаршалъ Макензенъ и прѣдставителитѣ на войсковитѣ части. Рѣчитѣ на всички бѣха пропити съ вѣра въ свѣтлото бѫдеще на България. Полученитѣ поздравителни телеграми отъ главнокомандующия генералъ Жековъ и фелдмаршалъ Макензенъ бѣха посрѣщнати съ нескончаеми бурни „ура“! Слѣдъ обѣдъ бѣ даденo градинско увеселение.

Износъ на лукъ и картофи. Поводомъ въ града спекуланти закупуватъ на високи цѣни всичкитѣ картофи и лукъ, които се изнасятъ на пазаря, складиратъ ги въ кварталитѣ и магазинитѣ си и, както ни стана вчера, тъкмятъ се да ги изнасятъ на малки партии за Букурещъ. Поради туй много домакинства въ града тая година не ще могатъ да си набавятъ нужното количество лукъ и картофи за зимнина. Всичкитѣ събрани картофи и лукъ трѣбва да бѫдатъ конфискувани и продадени по нормираните цѣни на мѣстното население. На всѣко сѣмейство да се даде такова количество, каквото му е необходимо за зимното полугодие, като се вематъ за норма дажбитѣ, опрѣдѣлени за войската. Износътъ на всички зеленчуци трѣбва да бѫде забраненъ.

Безбожна експлоатация. Нѣколко нови търговци въ града, които продаватъ стоки, внасяни отъ Царството, експлоатиратъ по най-безбоженъ начинъ потрѣбителитѣ граждани и войници. Кутия български кибритъ, който струва 10 ст., се продава 25—30 ст., цигарени книги—35—40 ст., тютюнъ в цигари II качество отъ 4 на 8 лв., вино 8—10 лв., ракия 25—35 лв., захарь 20—25 лв., кремъ за обуща 1—1 20 лв., сапунъ 20—25 лв. килограмъ, сода каустикъ 40—50 лв., кафе 40—50 лв. и др.

Потрѣбителна кооперация. Нѣколко видни граждани и граждански сж взели инициативата да основатъ въ града потрѣбително кооперативно дружество, което ще доставя на членоветѣ си ефтини и доброкачествени бакалски и манифактурни стоки, напитки, тютюнъ, зеленчуци и други съестни продукти отъ първа необходимость. Членъ на кооперацията може да бѫде всѣки пълновъзрастенъ гражданинъ или гражданка отъ града и околията. Записванията на членоветѣ ставатъ всѣки день отъ 8—12 ч. прѣдъ пладне и отъ 4 до 6 слѣдъ пладне при г. Иванъ Жековъ въ града. Лица, които търгуватъ съ сжщитѣ продукти, не се приематъ въ кооперацията. Всички записани членове ще бѫдатъ свикани на 16 т. м. на събрание, за да избератъ управителенъ съвѣтъ и да приематъ устава на д-вото, който ще бѫде прѣдставенъ за одобрение на мѣстнитѣ военно-сждебни власти.

За гимназиститѣ отъ сѣверна Добруджа. Младежитѣ отъ сѣверна Добруджа, слѣдвали въ ромънскитѣ лицеи, се приематъ въ съотвѣтнитѣ класове на Варненската държавна мжжка гимназия. Желающитѣ да постжпятъ въ гимназията трѣбва да подадатъ заявления до дирекцията, придружени съ слѣднитѣ документи: 1) свидѣтелство или удостовѣрение отъ ромънската гимназия, въ които сж слѣдвали прѣзъ послѣдната година, 2) кръщелно свидѣтелство и 3) медицинско свидѣтелство.

Записванията на ученицитѣ въ тукашното първоначално училище ще започнатъ отъ 10 т. м. и ще продължатъ до 15 с. м.

Бившитѣ ромънски учители отъ българска народность, които сж подали заявления, за да бѫдатъ назначени въ българскитѣ народни училища въ Добруджа, ще държатъ писменъ провѣрочен изпитъ по български езикъ на 14 т. м. въ народното първоначално училище въ гр. Бабадагъ. Изпитътъ ще започне въ 9 часа сутриньта. Издържалитѣ изпита най-малко срѣденъ успѣхъ ще бѫдатъ назначени като волнонаемни учители съ годишна заплата 840 лева.

Училищата въ сѣверна Добруджа. Назначенъ е учителскиятъ персоналъ за българскитѣ народни първоначални училища въ слѣднитѣ села и градове отъ сѣверна Добруджа:

Островска околия: гр. Островъ, Есекьой, Буджакъ, Кавлия, Галица, Голѣмъ-Гарванъ, Малъкъ-Гарванъ, Куюджукъ, Горенъ-Добромиръ, Доленъ-Добромиръ, Гюлпунаръ, Асарлъкъ, Емешенлий, Алмалий, Линица, Гърлица.

Кюстенджанска (Истренска) околия: Бейдаутъ, Горно-Чамурлий, Камена, Сарай-кьой, Алифаки, Ески-баба, Долепъ-Иримликъ, Тестемелъ.

Бабадашка околия: гр. Бабадагъ, Конгазъ, Караманкьой, Кадълъ-Буджакъ, Налбантъ, Армутлий, Ламберъ, Башъ кьой, Паша къшла, Зебилъ.

Тулчанска околия: Ени кьой, Хаджиларъ, Каталой, Хаджи-гьолъ, Налбантъ.

Мачинска околия: гр. Мачинъ, Черна.

Кюстенджанска околия: гр. Кюстенджа, Карапасуфъ, Дуинджий, Пилетлий, Кара-хърпанъ, Малъкъ-Гаргалъкъ, Касапъ-кьой, Долна Чамурлия, Хамамджий, Сарай-юртъ, Кападжий, Погуръ, Илапъ-Чешме, Токсофъ.

Меджидийска околия: гр. Меджидия.

Хърсовска околия: гр. Хърсово.

Мангаленска околия: гр. Мангалия.

Най-късно до 15 т. м. ще бѫдатъ назначени учители и за всички други български села, населението на които е подало заявления да му се открият училища.

Добруджанци, пазете се отъ прѣдатели и шпиони. Пазете се отъ онѣя, които услужватъ на враговетѣ на нашия вѣренъ четворенъ съюзъ!

Добруджанци, разпространявайте вѣстникъ „Добруджа“

(Списъкъ № 32).

Мартирологъ

на българитѣ и турцитѣ—добруджански граждани, които ромънитѣ сж отвлѣкли като заложници и държатъ затворени въ салхани, затвори и открити плѣнически лагери при специаленъ мжчителски режимъ.

Продължение отъ брой 31.

гр. Силистра

125 Руфатъ Ибишевъ 21 г.
126 Хюсеинъ Махарекъ 48 г.
127 Димитъръ Младеновъ 48 г.
129 Илиосъ Ибриямовъ 45 г.
128 Хасанъ Салиевъ Челекъ 11 г.
130 Рашидъ Иса 20 г.
131 Мехмедъ Юс[illegible] 3 г.
132 Махмудъ Халиловъ 20 г.
133 Мехмедъ Ахмедовъ Пеаджи 45
134 Юр. Джеферовъ 27 г.
135 Али Уру Джамбазъ 52 г.
136 Мустафа Алишовъ 18 г.
137 Ахмедъ Мехмедъ Фаршолу 50
138 Хамди Хюсеинъ Араболу 19 г.
139 Сали Мехмедовъ Джамбазъ 45
140 Мустафа Мемишъ „ 45
141 Юсеинъ Мехмедъ Кара Афузъ
142 Ахмедъ Хасанъ Топалолу 18 г.
143 Мюзекия Алишъ Кючюкъ 35
144 Никола Тодоровъ 50 г.
145 Реджебъ Еминъ Хамалъ 35 г.
146 Шакиръ Исмаилъ 30 г.
147 Самеръ Юнемъ Акали 50 г.
148 Ахмедъ Сали Арабаджи 20 г.
149 Исмаилъ Еминъ 20 г.
150 Филипъ Н. Ризановъ 22 г.
151 Изетъ Сали 50 г.
152 Ахмедъ Изетъ Арабаджи 17 г.
153 Салилъ Изетъ 20 г.
154 Мустафа Халимъ Сали 49 г.
155 Али Хюсеинъ Карпачъ 60 г.
156 Халилъ Аметъ Шайманъ 26 г.
157 Арабъ Адилъ Фейша 33 г.
158 Али Мехмедъ Куртъ 38 г.
159 Жена Хатче 25 г.
160 Живка Живкова 35 г.
161 Боянъ Н. Златаровъ 17 г.
162 Иванъ Ангеловъ 36 г.
163 жена Поликсена 30 г.
164 майка Костадина 60 г.
165 Никола Иванъ Милковъ 35 г.
166 Христи Илия Малковъ 35 г.
167 Георги Влаховъ 60 г.
168 жена Анастасия В. 50 г.
169 дъщеря Анка В. 21 г.
170 синъ Никола В. 6 г.
171 Хамди Халилъ Мурадъ 25 г.
172 Хюсню Османъ Плѣвнели 45 г.
173 Насимъ Гавазъ Неболу 45 г.
174 Исмаилъ Хасанъ Джамбазъ 50
175 Али Хасанъ 50 г.
176 Помакъ Асанъ Неболу 50 г.
177 Ахмедъ Ташчи Мустафа 25 г.
178 Афузъ Ахмедъ х. Салимъ 35 г.
179 Алишъ Несибенинъ 40 г.
180 Ибрахимъ Неболу 55 г.
181 Мемметъ Али 25 г.
182 Омердъ Мехмедъ 50 г.
183 Хасанъ Дервишъ 40 г.
184 Али Ибрахимовъ 45 г.
185 Ахмедъ х. Яшаръ 60 г.
186 Ибрахимъ Мехмедъ Али 55 г.
187 Мехмедъ Али 20 г.
188 Ахметъ Дели Сали 50 г.
189 Сали Ахмедъ Неболу 50 г.
190 Абединъ Ахмедъ 28 г.
191 Ахмедъ Исмаилъ 45 г.
192 Алишъ Гайтазъ Мустафа 45 г.
193 Мехмедъ Еминъ х. Ахмедъ 35
194 Халилъ Х. Ахмедъ 30 г.
195 Георги Илиевъ 50 г.
196 Василъ Христовъ (Рамбатлагъ)
197 Колю Рачевъ 55 г.
198 Иванъ Камбуровъ 60 г.
199 Христо Лазаровъ 55 г.
200 Иванъ Дяковъ 50 г.
201 Иванъ Минчевъ 25 г.
202 Кирчо Василъ Касабовъ 25 г.
203 Стане Станевъ 60 г.
204 Дечо Т. Танасовъ 55 г.
205 Стане Ивановъ 40 г.
206 Тодоръ Минчевъ 30 г.
207 Хасанъ Киреччи 50 г.
208 Али Мевлидовъ 35 г.
209 Касапъ Хюсеинъ 60 г.
210 Анти Янанъ Ахмедовъ 40 г.
211 Еюбъ Анти 35 г.
212 Мюзекя Мустафа Кардж. 40 г.
213 Сюлейманъ Махмудъ 20 г.
214 Мехмедъ Махмудъ 30 г.
215 Адемъ Абединъ 60 г.
216 Ибрямъ Ахмедъ Зердели 22 г.
217 Мехмедъ Еминъ Ахмедовъ 26 г.
218 Ахмедъ Садула Неболу 45 г.
219 Маринъ Мариновъ 35 г.
220 Калчо Р. Калчевъ 53 г.
221 Митю Димитровъ 19 г.
222 Бѣлчо Ганевъ 38 г.
223 Сюлеманъ Махмудовъ 25 г.
224 Акифъ Мехмедъ 32 г.
225 Мехмедъ Еминъ Ахмедъ 30 г.
226 Халилъ х. Ахмедъ 24 г.
227 Никола Калчевъ 51 г.
228 жена Санка 41 г.
229 Ахмедъ Рамисъ 32 г.
230 Рамисъ Хюсеинъ 55 г.
231 Ибрямъ Мехмедъ 25 г.
232 Хюсеинъ Генчи Али 70 г.
233 Десинна Атанасова 32 г.
234 Елена Атанасова 27 г.
235 Ахя Мехмедъ 36 г.
236 Хасанъ Сали 23 г.
237 Мехмедъ Алиевъ 56 г.
238 Георги Даневъ 40 г.
239 Жена Денка 28 г.
240 Иванъ Митиковъ 45 г.
241 Жена Лукса 30 г.
242 Синъ Владимиръ 18 г.
243 Кръстю Стефановъ 50 г.
244 Синъ Кръстю Стефановъ 18 г.
245 Димитъръ Поповъ 38 г.
246 Халми Алиевъ 22 г.
247 Османъ Шерифъ 35 г.
248 Емурза Мехмедовъ 18 г.
249 Михаилъ Кръстевъ 37 г.
250 Али Саликовъ 51 г.
251 Сали Алиевъ 25 г.
252 Н. Ахмедъ Абдула 50 г.
253 Анти Х. Ахмедовъ 30 г.
254 Рифатъ Хакж 20 г.
255 Тона Стоевъ 50 г.
256 Кирилъ В. Касабовъ 28 г.
257 Цочо Мариновъ Бакърджиевъ 42
258 Мустафа Кула Мехмедъ 48 г.
259 Ахмедъ Мустафа 25 г.
260 Стоянъ Вълковъ 70 г.
261 Синъ: Митю Стояновъ 40 г.
262 Якубъ Хюсеиновъ 35 г.
263 Трифонъ Миховъ 55 г.
264 Мехмедъ Фейми 43 г.
265 Жена: Айшегюлъ Етемъ 30 г.
266 Косто Казанджиевъ 40 „
267 Мола Ахмедъ Фейзи 65 г.
268 Бакж Хасановъ 25 г.
269 Хамди Али 22 г.
270 Маринъ Мирчовъ 30 г.
271 Ахмедъ Сарула 56 г.
272 Коста Македоновъ 54 г.
273 Жена Марица 30 г.
274 Дъщеря Люба 2 г.
275 Синъ: Борисъ 12 г.
276 Даниянъ Македоновъ 44 г.
277 Жена Марица 30 г.
278 Димитъръ Македоновъ 42 г.
279 Жена Тинка 25 г.
280 Дъщеря Маринка 2 г.
281 Дъщеря Нѣвенка 5 г.
282 Иванъ Д. Маноловъ 25 г.
283 Панайотъ Цафаровъ 55 г.
284 Османъ Шерифъ 48 г.
285 Никола Мижорковъ 35 г.
286 Жена Елесавета 35 г.
287 Синове Желю 13 г.
288 Ангелъ 12 г.
289 Никола 7 г.
290 Дъщеря Надежда 4 г.
291 Кочо Дуковъ (хлѣбарь) 50 г.
292 Слуга Ив. Атанасовъ 45 г.
293 Димитъръ Петровъ 46 г.
294 Синъ Иванъ Д. 19 г.
295 Сава Силяновъ 58 г.
296 Синъ Тодоръ Р. 24 г.
297 Слуга Марко Ивановъ 55 г.
298 „ Цеко Стойковъ 30 г.
299 Тома Петрушевъ 40 г.
300 Тодоръ Давидовъ 65 г.
301 Еминъ Бектешовъ 17 г.
302 Дервишъ Антуловъ 18 г.
303 Руфатъ Османовъ 25 г.
304 Юзеиръ Абазовъ 50 г.
305 Чимширъ 4
306 Даудъ Хасановъ 55 г.
307 Салимъ Османовъ 35 г.
308 Галинъ Мурадовъ 35 г.
309 Мулишъ Мурадовъ 30 г.
310 Рафитъ Здравовъ 45 г.
311 Джимшотъ Руфатевъ 16 г.
312 Изетъ Здравовъ 38 г.
313 Жеко Ивайовъ 18 г.
314 Никока Петровъ 47 г.
315 Жена Стойка 32 г.
316 д-ръ Габровски 34 г.
317 Тачи Овсковъ 40 г.
318 Жена Факица 60 г.
319 Димитъръ Юрдановъ 22 г.
320 Желю Филипъ Бояджиевъ 30 г.
321 Иванъ Димитровъ 36 г.
322 Тодоръ Захаревъ 26 г.
323 Димитъръ П. Бояджиевъ 26 г.
324 Яни П. Бояджиевъ 20 г.
325 Владимиръ Н. Капановъ 32 г.
326 Сократъ Ф. Овчаровъ 31 г.
327 Петко Милковъ Дишлиевъ 30 г.

гр. Островъ

1 Симеонъ Черневъ 36 г.
2 Янаки Пенчевъ 50 г.
3 Кямалъ Х. Османъ 45 г.
4 Али Османъ 50 г.
5 Момеръ Стойчевъ 50 г.
6 Георги Кръстевъ 48 г.
7 Амедъ Сакажи 45 г.
8 Амедъ Мемедъ 60 г.
9 Мустафа Али 40 г.
10 Руфедъ Али 40 г.
11 Тодоръ Черневъ 42 г.

с. Калипетрово (Силистренско)

1 Тодоръ М. Бораковъ
2 Панчо В. Бораковъ
3 Манолъ Тодоровъ
4 Злати Ивановъ
5 Юрданъ Мерасчиевъ
6 Вълчо „
7 Злати Орчиджиевъ
8 Никола Златевъ
9 Ив. Демировъ
10 Желѣзко „
11 Илия Орѣчиджиевъ
12 Добри „
13 Никола „
14 Хр. И. Каранеевъ
15 Никола „
16 Пѣю Василевъ
17 Вълчо Бояджиевъ
18 Енчо „
19 Василъ „
20 Янко Н. Вдовицинъ
21 Вълчо „
22 Тунчо Куловъ
23 Стефанъ И. Начевъ
24 Желѣзко Стефановъ
25 Дончо Катранджиевъ
26 Балушъ „
27 Добри Г. Пенозовъ
28 Коста Петровъ
29 Велико Петровъ
30 Георги Г. Пенозовъ
31 Ив. Мирчевъ
32 Добри „
33 Павли Ю. Маноловъ
34 Маринъ „
35 Георги Г. Гебешевъ
36 Василъ Митевъ
37 Ив. Д. Каралашевъ
38 Добри „
39 Енчо Манозовъ
40 Димо Ранчевъ
41 Велико Манозовъ
42 Иванъ „
43 Кирякъ „
44 Енчо Н. Чолаковъ
45 Тончо Недевъ
46 Юрданъ Славовъ
47 Слави „
48 Йончо „
49 Иванъ „
50 Иванъ М. Сипигеровъ
51 Иванъ И. Моканъ
52 Бѣлчо М. Зеленковъ
53 Пени Д. Моловъ
54 Димитъръ В. Сипигеровъ
55 Велико „
56 Алекси Славовъ
57 Добри М. Магдовъ
58 Юрданъ „
59 Жечко Ст. „
60 Вълчо М. Лигьозовъ
61 Юрданъ М. Моканъ
62 Тодоръ Ст. Стодуловъ
63 Хр. Радославовъ
64 Петъръ Котленски
65 Минко И. Грънчаровъ
66 Павли К. Танасовъ
67 Станко Ю. Митковъ
68 Владемиръ „
69 Недло Д. Терзиевъ
70 Никола Кателиевъ
71 Никола Кирляковъ
72 Найдно Михаловъ
73 Димитъръ Георгиевъ
74 Досю Демировъ
75 Георги Саровъ
76 Велико Таноловъ
77 Илия Ю. Литковъ
78 Райко „
79 Чако Желѣзковъ
80 Станчо Малчевъ
81 Александъръ Сурдовъ
82 Ив. Йовчевъ
83 Калинъ Коевъ
84 Василъ Ш. Коевъ
85 Дачо П. Миковъ
86 Свещ. Д. „
87 Енчо Н. Допевъ
88 Ат. [illegible] Аджановъ
89 Дим[illegible]ъ Вълкановъ
90 Ди[illegible]ъръ Киселовъ

(Слѣдва)

[illegible]ежка. Умоляватъ се всички общини и частни лица, които забѣлѣзватъ грѣшки и опущения въ списъцитѣ да ги съобщаватъ въ редакцията.

Издание на фонда „ДОБРУДЖА“ Военна печатница— Бабадагъ Директоръ: Драгомиръ Пачовъ.